

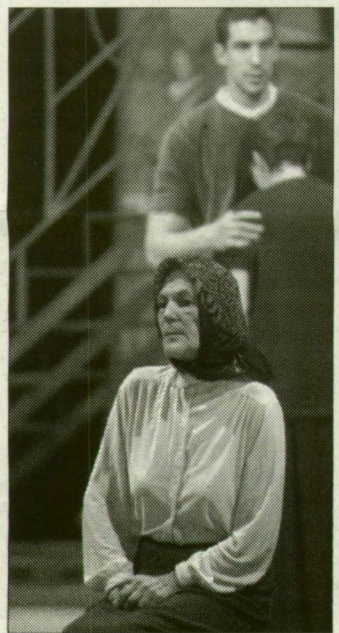
Ödön von Horváth óta mintha mi sem történt volna

A bécsi erdő rémes meséje

Semmi sem változott, Közép-Európa anyagi és szellemi nyomora ugyanaz, mint hetven éve volt – véli a rendező. Történetek a bécsi erdőből címmel Ödön von Horváth darabját állítja a Szegedi Nemzeti Színház színpadára Almási-Tóth András.

Az évad elején Pirandellót (Hat szerep szerzőt keres) rendezett a Szegedi Nemzeti Színházban Almási-Tóth András, s úgy volt, hogy a Nemzeti drogéria lesz a következő itteni munkája, de közbejött – más elfoglaltsága. Így hát úgyszólván rámaradt Ödön von Horváth Mesél a bécsi erdő címen ismert darabja, amit most új fordításban, Történetek a bécsi erdőből címmel mutatnak be április 16-án.

– Egyáltalán nem bánom a cserét, hiszen ez az egyik kedvenc darabom – mondja. – Ráadásul a Pesti Színház-beli előadásának, amit *Telihay Péter* rendezett, a dramaturgia voltam. Ez a kegyetlen költészettel megírt mű ijesztő hasonlóságot mutat a mi mostani életünkkel. Eltelt több mint hetven év azóta, hogy egy harmincas éveiben járó fiatal ember, Ödön von Horváth leírta a maga körül látott kiábrándító, kicsinyes, széthullott, reménytelen, keserű nevetést kiváltó hétköznapokat. Annak a tarthatatlanságnak a „megoldását” úgy hív-

Hógye Zsuzsanna (az előtérben) a próbán Fotó: Schmidt Andrea

AZ IDŐ SZORÍTÁSÁBAN

Almási-Tóth András a Történetek a bécsi erdőből szereposztását telitalálatnak tartja. Szívesen dolgozik fiatal színészekkel. A lázadó Mariannét, aki szíve szerint merészel párt választani – ezért elbukik – Verebes Lindára osztotta, Alfrédot, Marianne választottját a még egyetemi hallgató *Czapkó Antal* játssza. Valéria, Alfréd valamikori barátja *Fekete Gizi* lesz, a Marianne után vágyakozó hentest, *Oszkárt, Megyeri Zoltán* adja. A próbakörülmények viszont megkeserítették a produkció létrehozóinak hétköznapjait. A Korzó moziban próbáltak, mindössze öt napot kaptak a színházi színpadon – és azt is megfelelte a háromnapos ünnep.

ták: Adolf Hitler. Ha ma körülnéznünk, azt látjuk, hogy Közép-Európa anyagi és szellemi nyomora – ugyanaz. Mindent az érdek működtet, valamennyi emberi kapcsolatot, beleértve a szerelmi viszonyokat. Olyan a közeg, hogy aki az érzelmeit követi, az buta: nem veszi észre a közeg természetét. Menthetetlenül elbukik. Éljük tehát a látszatéletünket, fuldoklunk a mindennapok szorításában, kussolunk a munkahelyünkön, mindennap a túlélésre játszunk. Senki mással nem törődünk, csak saját magunkkal.

A Bécs nyolcadik kerületében játszódó, kispolgári figurákat, egyre lejjebb csúszó egzisztenciákat felvonultató darabban semmi nagy dolog nem történik, mégis az elviselhetőség határán billeg minden pillanata. Szelid mondatok közvetítik a hétköznapok kegyetlenségét.

– A szerző némi távolságtartással veszi górcső alá ezeket a viszonyokat, semmiképpen nem realista a stílusa – magyarázza a rendező. – A játékmód sem lesz az, hanem enyhén stilizált, elrajzolt, szélsőségesebb. Puritán színpadon dolgozunk: nem az erős látványingerek, hanem az ember és ember között teremtődő feszültségek hatnak. Remélem!

S. E.

A gyerekek vevők voltak a Don Pasqualéra a szegedi Korzó moziban

Beavatósínház diákoknak

Gyülekeznek a gyerekek a Korzó előcsarnokában

Fotó: Gyenes Kálmán

A Don Pasqualét tűzte műsorra tegnap beavatósínházi változatban a szegedi operatársulat a Korzó moziban. A gyerekek vevők voltak a népszerű Donizetti-vígoperára.

Hagyományra vált, hogy a szegedi operatársulat speciális beavatósínházi előadásokkal várja a műfajjal még csak ismerkedő kisdíjakat. A tavalyelőtti Figaro lakodalma és a tavalyi Traviata után most a Don Pasqualét tűzték műsorra az új játszóhelynek számító régi Korzó moziban. Változás a korábbiakhoz képest, hogy nem zongora, hanem zenei kísérettel játsszák a darabot – így fordulhatott elő, hogy tegnap délután körülbelül azonos lehetett a közreműködők és a nézőteret félig megtöltött gyerekek létszáma. Már a nyitány alatt halk kuncogásokat lehetett hallani, a zenés mókázást vették a kisdíjak. Akkor tört ki az első nevetés, amikor Malatesta doktor hűga portréjaként Botticelli

szemérmes Vénuszát mutatta meg Don Pasqualénak.

Muris volt az előadás

– Minden évben szervezünk színházlátogatást a gyerekeknek, most is örülök, hogy elhoztam őket. Mivel nem zenei osztály, kicsit több időt fordítottunk a felkészülésre, videóról is megnéztünk részleteket az operából és a cselekményt is elmeséltem – mondta a szünetben a Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskola 4/b osztályát elkísérő tanítónő, *Keneseyné Eperjesi Jusztina*, aki a szabadidejéből áldoz arra, hogy megszerettesse diákjaival az operát, a színházat. A tanító néni türelmesen hallgatta végig a negyediketek élménybeszámolóját: – Érdekes a darab, tetszenek a szereplők is. Sohasem láttam még operaelőadást, de ezt nagyon élveztem – mondta *Bitó Dorottya*. – Tök jó, ahogyan Malatesta doktor és a fiatalok átvágják Don Pasqualét – szökött közbe *Mariann*, aki azt is elmesélte: korábban a

Dzsungel könyvét látta a színházban, és az is tetszett neki. A *Kardos Gábor* vezényletével a színpad mellett játszó zenekarra is figyelt *Gyulai Gábor*, akinek leginkább a dob tetszett, amit maga is szívesen kipróbált volna.

– A szolgálólány frankón szidta Norinát, hogy milyen kigyó, meg boszorkány. Érdekesek voltak a zenekarban hátul lévő trombitások is. Belegondoltam, milyen nehéz lehet azokat a nagy hangszereket mozgatni. A zene egészen más, mint amelyet otthon hallgatni szoktunk, de elsőre is tetszett. Érdekes megnézni ezt az előadást, mert nagyon muris – állította *Csató Gyöző*.

Gyermekélmények

A Szegedi Kisopera atyamesterre, *Bárdi Sándor* főiskolai docens is ott ült a közönség sorában:

– Fontos lenne, hogy a tanárok felállalják a színházlátogatások megszervezését. Egy ilyen előadásra fel lehet készülni a diákokkal az énekórán, majd utána

meg is lehet beszélni velük a látottakat. A művészeti oktatás egyik célja, hogy élményeket adjon a gyerekeknek. Óriási dolog, hogy vannak még ilyen értékes, gyerekeknek szóló produkciói a színháznak. Ezt a lehetőséget ki kellene használniuk a szegedi pedagógusoknak.

Színház testközelből

A beavatósínház motorja, és állandó rendezője, *Toronykő Attila* szerint a színház fiatal művészeinek is jól jön, hogy közönség előtt, de még különösebb tét nélkül kipróbálhatják magukat, és színpadi rutint szerezhetnek. A kórus és a zenekar számára pedig felkészülés ez a következő évadra, amikor a nagyszínházban is műsorra tűzik az operát. Ez a produkció is bizonyítja: a testközelből megfigyelhető élő színház és zene semmihez sem hasonlítható élményforrás a gyerekeknek.

H. ZS.

Nagy László fotóművész kiállítása az egyetem aulájában

Fényérzékesen álom

Dlusztus Imre újságíró köszöntője után Eifert János fotóművész nyitotta meg tegnap a Szegedi Tudományegyetem Dugonics téri aulájában lapunk volt – és a Szegedi Egyetem jelenlegi – fotóriporterének, a Magyar Fotóművészek Szövetsége tagjának, Nagy Lászlónak Fényérzékesen álom című kiállítását. A fotóművész az április 24-ig látható tárlatán nemcsak a Szegedi Kortárs Balettről készített nevezetes munkáit mutatja be, hanem újabb szociófotóit, riportképeit is

Fotó: Frank Yvette

A mindennapok robotosa

Makói házakat vitt a szentesi Péter Pál Polgárház Múzeum pincéjébe Karsai Ildikó. A makói grafikus tárlatát a műemléki hónap alkalmából láthatja a közönség.

A múlt és a jelen értékeit örökíti meg grafikáin *Karsai Ildikó*, akit szülővárosa épített környezete ihlet alkotómunkája során. A szentesi Péter-pincében rendezett Makói házak című kiállításán ott sorakoznak kulturális örökségünk építészeti remekei, amelyekre méltán büszkék a Maros-parti település lakói.

A tárlatlátogató meg némi irigységgel gyönyörködik a makói régi városháza erkélyében, a református őtemplomban vagy éppen a Kálvária-kápolnában, mert eszébe jut a lepusztult szentesi Petőfi Szálló és az idő vasfogatól előbb-utóbb megmenekülő volt vármegyeháza épülete. Karsai Ildikó művészetével nemcsak önmaga lelki békéjét teremti meg, hanem lakóhelye szellemiségét is erősíti általa.

Novák István makói főépítész a mindennapok robotosának nevezte Karsai Ildikót, aki mind grafikusként, mind kiállít-

tásszervezőként egyedülállót alkotott. A műemlékvédelmi munkásságáért többször kitüntetett, a tárlatot rendező *Rózsa Gábor* mérnök-muzeológus e kiállításnál méltóbban nem is emlékeztetett volna meg a műemléki hónapról. Karsai képein ugyanis együtt jelennek meg a régi épületek, szobrok és festmények, egységet alkotva. Ő a grafika eszközeivel teremtette meg a saját építészeti világát, amelynek gyökerei a szülővárosában vannak. De a képeit

„minden sallangtól megtisztítva, és saját színével tárja” a közönség elé. A főépítész szerint egyfajta posztmodern purizmus Karsai Ildikó művésze, amely visszavezet az eredethez.

Csak hát a közvetlen környezetünk szemünk láttára pusztul, vesztélyben vannak a természeti és építészeti értékeink egyaránt. A pusztulásnak azonban megálljt kell parancsolni. Ezt tette meg Karsai Ildikó az alkotásaival.

B. I.

A múltat és a jelent őrzik Karsai Ildikó grafikái Fotó: Vidovics Ferenc